

Liturgie voor de eredienst op

Goede Vrijdag 3 april 2026 om

19.00 uur in de Protestantse Kerk te Nieuw-Vossemeer

Voorganger:	ds. Hans de Bie
Ouderling:	mw. Janny van Huizen
Diaken:	dhr. Arjan Wensink
Organist:	dhr. Edu de Goffau
Koster:	dhr. Arjan Wensink
Videoteam:	dhr. Marcel de Jong
Lector	mw. Janny van Huizen en dhr. Sjaak Keijzer

Bloemschikking

Goede Vrijdag

Het is stil geworden, pijnlijke stekels en bloemen
bloedrood bij het kruis.

De dienst begint in stilte

Inleidende woorden

Stilte

Er worden 7 kaarsen aangestoken

VOORBEREIDING

Woorden ter bemoediging:

V: Bij U, Heer, schuilen wij in het onbarmhartig licht van deze avond. Hoor ons, God, en blijf ons niet ver.

A: HOOR ONS GOD, EN KOM ONS TE HULP.

V: Gij zijt een wal tegen nacht en ontij, Gij, de grond van ons vertrouwen. In uw handen, Heer, bevelen wij ons leven.

A: BESCHUT ONS MET DE SCHADUW VAN UW VLEUGELS.

V: Hier gedenken wij Jezus Messias, in zijn lijden, in zijn dood. In de dagen van zijn leven heeft Hij onze zwakheid gedragen, onze leegte onder ogen gezien. Hier zien wij op naar het kruis. Laat dit uur voor ons zijn als een waken en bidden met Hem.

A: IN UW HANDEN, HEER, BEVELEN WIJ ONS LEVEN. AMEN.

Zingen Lied 538: 1, 2 en 3 'Een mens te zijn op aarde'

1 Een mens te zijn op aarde
in deze wereldtijd,
is leven van genade
buiten de eeuwigheid,
is leven van de woorden
die opgeschreven staan
en net als Jezus worden
die 't ons heeft voorgedaan.

2 Een mens te zijn op aarde
in deze wereldtijd,
is komen uit het water
en staan in de woestijn,
geen god onder de goden,
geen engel en geen dier,
een levende, een dode,
een mens in wind en vuur.

3 Een mens te zijn op aarde
in deze wereldtijd,
dat is de dood aanvaarden,
de vrede en de strijd,
de dagen en de nachten,
de honger en de dorst,
de vragen en de angsten,
de kommer en de koorts.

Psalmgebed Psalm 22

V Mijn God, waarom hebt Gij mij verlaten.
Ik schreeuw het uit, en Gij houdt u ver.
Mijn God, ik roep overdag, en Gij zwijgt,
ik roep 's-nachts, en Gij laat mij roepen.

A O, Gij Heilige God, die troost waar Israëls liederen worden gezongen

V Op U hebben onze vaders vertrouwd

A Zij hebben vertrouwd en Gij deed hen ontkomen.

V Tot U hebben zij geroepen en zij werden gered,

A Op hem hebben zij vertrouwd en zij werden niet beschaamd

Zingen Lied 556: 1, 2 en 3

1 Alles wat over ons geschreven is
gaat Gij volbrengen deze laatste dagen,
alle geboden worden thans voldragen,
alle beproeving van de wildernis.

2 Gods schepping die voor ons gesloten bleef
ontsluit Gij weer, Gij opent onze harten,

die zoon van David zijt en man van smarte,
koning der Joden die de dood verdreef.

3 Jezus, de haard van uw aanwezigheid
zal in ons hart een vreugdevuur ontsteken.
Gij gaat vooraan, Gij zult ons niet ontbreken,
Gij hogepriester in der eeuwigheid.

Gebed voor de Goede Vrijdag

HEILIGE SCHRIFT

Het lijdensevangelie volgen Johannes gelezen en gezongen

V. Nadat Jezus zijn leerlingen de voeten had gewassen, bidt hij voor hen tot zijn Vader. Vervolgens gaan ze naar de boomgaard waar ze dikwijls samen waren. Daar gaat het onvermijdelijke gebeuren: Jezus wordt gevangen genomen.

Lezen: Johannes 18: 1 - 11

- 1 Nadat Jezus dit alles gezegd had, ging Hij met zijn leerlingen naar de overkant van de Kidron. Daar liep Hij een tuin in, met zijn leerlingen.
- 2 Judas, die Hem zou uitleveren, kende deze plek ook, want Jezus was er vaak met zijn leerlingen samengekomen.
- 3 Judas ging ernaartoe, samen met de cohort soldaten en een aantal dienaren van de hogepriesters en de farizeeën. Ze waren gewapend en droegen fakkels en lantaarns.
- 4 Jezus wist precies wat er met Hem zou gebeuren. Hij liep naar hen toe en vroeg: 'Wie zoeken jullie?'
- 5 Ze antwoordden: 'Jezus van Nazaret.' 'Ik ben het,' zei Jezus, terwijl Judas, die Hem kwam uitleveren, erbij stond.
- 6 Toen Hij zei: 'Ik ben het,' deinsden ze achteruit en vielen op de grond.
- 7 Weer vroeg Jezus: 'Wie zoeken jullie?' en weer zeiden ze: 'Jezus van Nazaret.'
- 8 'Ik heb jullie al gezegd: "Ik ben het,"' zei Jezus. 'Als jullie Mij zoeken, laat deze mensen dan gaan.'
- 9 Zo moest zijn uitspraak in vervulling gaan: 'Geen van hen die U Mij gegeven hebt, heb Ik verloren laten gaan.'

10 Daarop trok Simon Petrus het zwaard dat hij bij zich had, haalde uit naar de knecht van de hogepriester en sloeg hem zijn rechteroor af; Malchus heette die knecht.

11 Maar Jezus zei tegen Petrus: 'Steek je zwaard in de schede. Zou Ik de beker die de Vader Mij gegeven heeft niet drinken?'

De eerste laars wordt gedooft

Zingen: Lied 587: 1

1 Licht voor de wereld, geeft U zich gevangen
in deze nacht van duistere belangen?
Ik zoek U, Heer, en vraag U: maak mijn oren
heel om te horen.

V. Het verhaal van de ondervraging van Jezus door Annas en de hogepriester Kajafas wordt onderbroken door dat Petrus, die zegt dat hij Jezus niet kent.

Lezen: Johannes 18: 12 – 27

12 De soldaten met hun tribuun en de Joodse gerechtsdienaars grepen Jezus en boeiden Hem.

13 Ze brachten Hem eerst naar Annas, de schoonvader van Kajafas. Kajafas was dat jaar hogepriester,

14 en hij was het die de Joden had voorgehouden: 'Het is goed dat één mens sterft voor het hele volk.'

15 Simon Petrus kwam met een andere leerling achter Jezus aan. Deze andere leerling kende de hogepriester en ging met Jezus het paleis van de hogepriester in,

16 maar Petrus bleef buiten bij de poort staan. Daarop kwam de andere leerling, de kennis van de hogepriester, weer naar buiten; hij sprak met de portierster en nam Petrus mee naar binnen.

17 Het meisje sprak Petrus aan: 'Ben jij soms ook een leerling van die man?' 'Nee, ik niet,' zei hij.

18 De knechten en de gerechtsdienaars stonden zich te warmen bij een vuur dat ze hadden aangelegd omdat het koud was; ook Petrus ging zich erbij staan warmen.

19 De hogepriester ondervroeg Jezus over zijn leerlingen en over zijn leer.

20 Jezus zei: 'Ik heb in het openbaar tot de wereld gesproken. Ik heb steeds onderricht gegeven op plaatsen waar de Joden bij elkaar komen, in synagogen en in de tempel, en nooit heb Ik iets in het geheim gezegd.'

21 Waarom ondervraagt u Mij? Vraag het toch aan de mensen die Mij gehoord hebben, zij weten wat Ik gezegd heb.'

22 Toen Jezus dat zei, gaf een van de dienaren die erbij stonden Hem een klap in het gezicht: 'Is dat een manier om de hogepriester te antwoorden?'

23 Jezus zei: 'Als Ik iets verkeerd gezegd heb, zeg dan wat er verkeerd was, maar als het juist is wat Ik heb gezegd, waarom slaat u Me dan?'

24 Daarna stuurde Annas Hem geboeid naar Kajafas, de hogepriester.

25 Simon Petrus stond zich intussen nog steeds te warmen. 'Ben jij soms ook een leerling van Hem?' vroegen ze. 'Nee,' ontkende Petrus, 'ik niet.'

26 Maar een van de knechten van de hogepriester, een familielid van de man van wie Petrus het oor had afgeslagen, zei: 'Maar ik heb toch gezien dat je in die tuin bij Hem was?'

27 Weer ontkende Petrus, en meteen kraaide er een haan.

De tweede kaars wordt gedoofd

Zingen Lied 587: 2

2 Eén mens moet sterven om een volk te redden.

Door uw gehoorzaam lijden kan ik verder,
warm ik mij aan uw liefde die niet loochent.

Open mijn ogen.

V. Het Judeese gerechtshof laat Jezus naar de Romeins gouverneur brengen. Deze wil aanvankelijk geen veroordeling uitspreken, omdat Jezus de Romeinse wetten niet heeft overtreden. Pas wanneer de kwestie een politieke betekenis krijgt, velt Pilatus zijn vonnis

Lezen: Johannes 18: 28 – 40

28 Jezus werd van Kajafas naar het pretorium gebracht. Het was nog vroeg in de morgen. Zelf gingen ze niet naar binnen, anders zouden ze zich verontreinigen en niet aan het pesachmaal kunnen deelnemen.

29 Daarom kwam Pilatus naar buiten. 'Waarvan beschuldigt u deze man?' vroeg hij.

30 Ze antwoordden: 'Als Hij geen misdaden had gepleegd, zouden we Hem niet aan u uitgeleverd hebben.'

31 Pilatus zei: 'Neem Hem dan mee, en veroordeel Hem volgens uw eigen wet.' Maar de Joden wierpen tegen: 'Wij hebben het recht niet om iemand ter dood te brengen.'

32 Zo moest de uitspraak van Jezus in vervulling gaan waarin Hij aanduidde welke dood Hij zou sterven.

33 Pilatus ging het pretorium weer in. Hij liet Jezus bij zich komen en vroeg Hem: 'Bent U de koning van de Joden?'

34 Jezus antwoordde: 'Vraagt u dit uit uzelf of hebben anderen dit over Mij gezegd?'

35 'Ik ben toch geen Jood,' antwoordde Pilatus. 'Uw volk en uw hogepriesters hebben U aan mij uitgeleverd – wat hebt U gedaan?'

36 Jezus antwoordde: 'Mijn koningschap hoort niet bij deze wereld. Als mijn koningschap bij deze wereld hoorde, zouden mijn dienaren wel gevochten hebben om te voorkomen dat Ik aan de Joden werd uitgeleverd. Maar mijn koninkrijk is niet van hier.'

37 Pilatus zei: 'U bent dus koning?' 'U zegt dat Ik koning ben,' zei Jezus. 'Ik ben geboren en naar de wereld gekomen om van de waarheid te getuigen, en ieder die de waarheid is toegedaan, luistert naar wat Ik zeg.'

38 Hierop zei Pilatus: 'Maar wat is waarheid?'

Na deze woorden ging hij weer naar de Joden buiten. 'Ik heb geen schuld in Hem gevonden,' zei hij.

39 'Maar het is bij u gebruikelijk dat ik met Pesach iemand vrijlaat – wilt u dat ik de koning van de Joden vrijlaat?'

40 Toen begon iedereen te schreeuwen: 'Hem niet, maar Barabbas!' Barabbas was een misdadiger.

De derde kaars wordt gedoofd

Zingen: Lied 587: 3

3 Hemelse koning, door God uitgekozen,
waarom staat U terecht als rechteloze?
U hebt geen schuld, de waarheid is geschonden.
U draagt mijn zonden.

Lezen: Johannes 19: 1 – 16-A 'onschuldig'

- 1 Toen liet Pilatus Jezus geselen.
- 2 De soldaten vlochten een kroon van doorn takken, zetten die op zijn hoofd en deden Hem een purperen mantel aan.
- 3 Ze liepen naar Hem toe en zeiden: 'Gegroet, koning van de Joden!', en ze sloegen Hem in het gezicht.
- 4 Pilatus ging weer naar buiten en zei: 'Ik zal Hem hier buiten aan u tonen om u duidelijk te maken dat ik geen enkel bewijs van zijn schuld heb gevonden.'
- 5 Daarop kwam Jezus naar buiten, met de doornenkroon op en de purperen mantel aan. 'Hier is Hij, die mens,' zei Pilatus.
- 6 Maar toen de hogepriesters en de gerechtsdienaars Hem zagen begonnen ze te schreeuwen: 'Kruisig Hem, kruisig Hem!' Toen zei Pilatus: 'Neem Hem dan mee en kruisig Hem zelf, want ik zie niet waaraan Hij schuldig is.'
- 7 De Joden zeiden: 'Wij hebben een wet die zegt dat Hij moet sterven, omdat Hij zich de Zoon van God heeft genoemd.'
- 8 Toen Pilatus dit hoorde, schrok hij hevig.
- 9 Hij ging het pretorium weer in en vroeg aan Jezus: 'Waar komt U vandaan?' Maar Jezus gaf geen antwoord.
- 10 'Waarom zegt U niets tegen mij?' vroeg Pilatus. 'Weet U dan niet dat ik de macht heb om U vrij te laten of U te kruisigen?'
- 11 Jezus antwoordde: 'De enige macht die u over Mij hebt, is u van boven gegeven. Daarom draagt degene die Mij aan u uitgeleverd heeft de meeste schuld.'
- 12 Vanaf dat moment wilde Pilatus Hem vrijlaten. Maar de Joden riepen: 'Als u die man vrijlaat bent u geen vriend van de keizer, want iedereen die zichzelf tot koning uitroept pleegt verzet tegen de keizer.'
- 13 Toen Pilatus dit hoorde, liet hij Jezus naar buiten brengen. Zelf nam hij plaats op de rechterstoel op het zogeheten Mozaïekterras, in het Hebreeuws Gabbata.
- 14 Het was rond het middaguur op de voorbereidingsdag van Pesach. Pilatus zei tegen de Joden: 'Hier is Hij, uw koning.'
- 15 Meteen schreeuwden ze: 'Weg met Hem, weg met Hem, aan het kruis met Hem!' Pilatus vroeg: 'Moet ik uw koning kruisigen?' Maar de hogepriesters antwoordden: 'Wij hebben geen andere koning dan de keizer!'
- 16 Toen droeg Pilatus Hem aan hen over om Hem te laten kruisigen.

De vierde kaars wordt gedoofd

Zingen: Lied 587: 4

4 Hier is God zelf, ontdaan van alle glorie,
de mens die uit de hemel is geboren.
Ik ben de gesel die hem openhaalde,
ik laat hem vallen.

V. Na zijn uitlevering door Pilatus wordt Jezus naar Golgotha gebracht om gekruisigd te worden. Aan het kruis zorgt hij nog voor zijn moeder en voor Johannes.

Johannes 19: 16-B – 27

Jezus werd weggevoerd;

17 Hij droeg zelf het kruis naar de zogeheten Schedelplaats, in het Hebreeuws Golgota.

18 Daar kruisigden ze Hem, met twee anderen, aan weerskanten één, en Jezus in het midden.

19 Pilatus had een inscriptie laten maken die op het kruis bevestigd werd. Er stond op: 'Jezus van Nazaret, koning van de Joden'.

20 Het stond er in het Hebreeuws, het Latijn en het Grieks, en omdat de plek waar Jezus gekruisigd werd dicht bij de stad lag, werd deze inscriptie door veel Joden gelezen.

21 De hogepriesters van de Joden zeiden tegen Pilatus: 'U moet niet "koning van de Joden" schrijven, maar "Deze man heeft beweerd: Ik ben de koning van de Joden".'

22 'Wat ik geschreven heb, dat heb ik geschreven,' was het antwoord van Pilatus.

23 Nadat ze Jezus gekruisigd hadden, verdeelden de soldaten zijn kleren in vieren, voor iedere soldaat een deel. Maar zijn onderkleed was in één stuk geweven, van boven tot beneden.

24 Ze zeiden tegen elkaar: 'Laten we het niet scheuren, maar laten we loten wie het hebben mag.' Zo moest in vervulling gaan wat de Schrift zegt: 'Ze verdeelden mijn kleren onder elkaar en wierpen het lot om mijn gewaad.' Dat is wat de soldaten deden.

25 Bij het kruis van Jezus stonden zijn moeder en haar zus, en Maria, de vrouw van Klopas, en Maria van Magdala.

26 Toen Jezus zijn moeder zag staan, en bij haar de leerling van wie Hij veel hield, zei Hij tegen zijn moeder: 'Vrouw, dat is uw zoon,'

27 en daarna tegen de leerling: 'Dat is je moeder.' Vanaf dat moment nam die leerling haar bij zich in huis.

De vijfde kaars wordt gedoofd

Zingen: Lied 587: 5

5 Jezus, gekruisigd – met ontzag en deernis
zie ik uw zorg voor moeder en voor leerling,
liefde is dorst naar vrede zonder einde,
water dat wijn wordt.

Lezen: Johannes 19: 28 – 30 *Gestorven*

28 Toen wist Jezus dat alles was volbracht, en om de Schrift geheel in vervulling te laten gaan zei Hij: 'Ik heb dorst.'

29 Er stond daar een vat water met azijn; ze doopten er een spons in en brachten die, gestoken op een majoraantak, naar zijn mond.

30 Nadat Jezus ervan gedronken had zei Hij: 'Het is volbracht.' Hij boog zijn hoofd en gaf de geest

Een klein kaarsje wordt aan de Paaskaars aangestoken, waarna de Paaskaars wordt gedoofd.
Stilte

Aria uit de Mattheus Passion van J. S. Bach: 'Erbarme Dich'

Lezen: Johannes 19: 31 t/m 37, *De Schriften vervuld.*

31 Het was voorbereidingsdag, en de Joden wilden voorkomen dat de lichamen op sabbat, en nog wel een bijzondere sabbat, aan het kruis zouden blijven hangen. Daarom vroegen ze Pilatus of de benen van de gekruisigden gebroken mochten worden en of ze de lichamen mochten meenemen.

32 Toen braken de soldaten de benen van de eerste die tegelijk met Jezus gekruisigd was, en ook die van de ander.

33 Vervolgens kwamen ze bij Jezus, maar ze zagen dat Hij al gestorven was. Daarom braken ze zijn benen niet.

34 Maar een van de soldaten stak een lans in zijn zij en meteen vloeide er

bloed en water uit.

35 Hiervan getuigt iemand die het zelf heeft gezien, en zijn getuigenis is betrouwbaar. Hij weet dat hij de waarheid spreekt en wil dat ook u gelooft.

36 Dit gebeurde omdat de Schrift in vervulling moest gaan: 'Geen van zijn beenderen zal verbrijzeld worden.'

37 Een andere schrifttekst zegt: 'Ze zullen hun blik richten op Hem die ze hebben doorstoken.'

De zesde kaars wordt gedoofd

Zingen: Lied 587: 6.

6 Zing met de psalm: geen woord is er gebroken –
de waarheid is gezien om te geloven.

Daarom Heer Jezus, met de ooggetuige
wil ik mij buigen.

V. Wanneer hij gestorven is , vraagt Josef van Arimathea aan Pilatus toestemming om het lichaam van Jezus te begraven.

Lezen: Johannes 19: 38 t/m 42.

38 Na deze gebeurtenissen vroeg Josef van Arimatea – die een leerling van Jezus was, maar uit angst voor de Joden in het geheim – aan Pilatus of hij het lichaam van Jezus mocht meenemen. Pilatus gaf toestemming en Josef nam het lichaam mee.

39 Nikodemus, die destijds 's nachts naar Jezus toe gegaan was, kwam ook; hij had een mengsel van mirre en aloë bij zich, wel honderd litera.

40 Ze wikkelden Jezus' lichaam met de balsem in linnen, zoals gebruikelijk is bij een Joodse begrafenis.

41 Bij de plaats waar Jezus gekruisigd was lag een tuin, en daar was een nieuw graf, waarin nog nooit iemand begraven was.

42 Omdat het voor de Joden voorbereidingsdag was en dat graf dichtbij was, legden ze Jezus daarin.

De zevende kaars wordt gedoofd

Zingen: Lied 590: 1, 2 en 3

1 Nu valt de nacht. Het is volbracht:
de Heer heeft heel zijn leven
voor het menselijk geslacht
in Gods hand gegeven.

2 De wereld gaf
Hem slechts een graf,
zijn wonen was Hem zwerven;
al zijn onschuld werd Hem straf
en zijn leven sterven.

3 Hoe slaapt Gij nu,
die men zo ruw
aan 't kruishout heeft gehangen.
Starre rotsen houden U,
rots des heils, gevangen.

DIENST VAN GEBEDEN

Beklag van God: 'Mijn volk, wat heb Ik u misdaan'

V Mijn volk, wat heb Ik u misdaan of waarmee heb Ik u bedroefd?

Wat moet ik met jullie die mijn roep negeerden?

Hoe vaak ik ook riep: mijn volk - je naam?

Wat moet ik met jullie? Wat heb Ik misdreven?

A Ontferm U over ons

Zingen: Lied 547: 1

1 Met de boom des levens wegend op zijn rug
droeg de Here Jezus Gode goede vrucht.
Kyrie eleison, wees met ons begaan,
doe ons weer verrijzen uit de dood vandaan.

V Ik heb u geëerd als kroon van de schepping. Ik heb u gezocht als mijn
kostbaarste sieraad.. Ik heb u bewaard in mijn hand, in mijn hart.
Ik heb u mijn trots, mijn Zoon geschonken, als de weg ten leven voor u allen.
Wat had Ik nog meer moeten doen dat Ik niet heb gedaan?

Zingen: Lied 547: 4 en 6

4 Laten wij God loven, leven van het licht,
onze val te boven in een evenwicht,
Kyrie eleison, wees met ons begaan,
doe ons weer verrijzen uit de dood vandaan.

6 Met de boom des levens doodzwaar op zijn rug
droeg de Here Jezus Gode goede vrucht.
Kyrie eleison, wees met ons begaan,
doe ons weer verrijzen uit de dood vandaan.

Belofte van vrede

Bidden: “Onze Vader”.

In stilte verlaten we de kerk.